

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده بهداشت

قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس: اپیدمیولوژی در تغذیه مخاطبان: دانشجویان کارشناسی ارشد علوم تغذیه

تعداد واحد: ۱ واحد

ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: یکساعت بعد از تشکیل جلسه درس

زمان ارائه درس: دوشنبه ۲-۴

نیمسال: نیمسال اول سال تحصیلی ۹۹-۹۸

مدرس: دکتر غلامرضا عبدلی

درس و پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با روشهای اپیدمیولوژی در طراحی و تفسیر مطالعات علوم تغذیه

شرح درس: در این درس دانشجویان ضمن آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی با بررسی روابط علیتی و تجزیه و تحلیل اطلاعات و تفسیر نتایج در مطالعات اپیدمیولوژیک آشنا خواهند شد.

هدف کلی درس:

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی
- ۲- آشنایی با اندازه گیری وقوع بیماری ها
- ۳- آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات مقطعی و اکولوژیک
- ۴- آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات کوهورت
- ۵- آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات مورد شاهدی
- ۶- آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات مداخله ای
- ۷- آشنایی با نحوه ارزیابی ارتباط در مطالعات اپیدمیولوژیک
- ۸- آشنایی با انواع خطاها و مفهوم مخدوش کنندگی

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول: مفاهیم اپیدمیولوژی

هدف کلی: آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

- ۱-۱- با تعریف علم اپیدمیولوژی آشنا شود.
- ۱-۲- با کاربردهای مختلف اپیدمیولوژی آشنا شود.
- ۱-۳- با اهداف علم اپیدمیولوژی آشنا شود.
- ۱-۴- با نقش اپیدمیولوژی در پیشگیری، درمان و ارزشیابی خدمات بهداشتی درمانی آشنا شود.
- ۱-۵- با استدلال اپیدمیولوژی آشنا شود.
- ۱-۶- با دامنه فعالیت های اپیدمیولوژی آشنا شود.

جلسه دوم: اندازه گیری وقوع بیماری ها

هدف کلی: آشنایی با نحوه اندازه گیری وقوع بیماری ها

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

- ۲-۱- با مفهوم proportion و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- ۲-۲- با مفهوم ratio و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- ۲-۳- با مفهوم attack rate و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- ۲-۴- با مفهوم incidence و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- ۲-۵- با مفهوم period prevalence و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- ۲-۶- با مفهوم point prevalence و نحوه محاسبه آن آشنا شود.
- ۲-۷- با ارتباط بین میزان بروز و میزان شیوع آشنا شود.

جلسه سوم: آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات مقطعی و اکولوژیک

هدف کلی: آشنایی با اصول و کلیات مطالعات مقطعی و اکولوژیک

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

- ۳-۱- مطالعه مقطعی همراه با مثال را توضیح دهد.
- ۳-۲- مراحل مختلف مطالعه مقطعی را توضیح دهد.
- ۳-۳- مزایا و معایب مطالعه مقطعی را بیان کند.
- ۳-۴- شیوه های جمع آوری در این مطالعه را نام ببرد.
- ۳-۵- مطالعه اکولوژیک را همراه با مثال شرح داده و متغیرهای قابل اندازه گیری در این مطالعه را توضیح دهد.

جلسه چهارم: انواع روش های مطالعه، مطالعات همگروهی

هدف کلی: آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات همگروهی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

- ۴-۱- با انواع مطالعات تحلیلی آشنا شود.

۴-۲- با کلیات طراحی مطالعات همگروهی آشنا شود.

۴-۳- با نحوه انتخاب نمونه‌ها در مطالعات همگروهی آشنا شود.

۴-۴- با روش‌های جمع‌آوری داده‌ها در مطالعات همگروهی آشنا شود.

۴-۵- با منابع سوگرایی در مطالعات همگروهی آشنا شود.

۴-۶- با نحوه برآورد اثر در مطالعات همگروهی آشنا شود.

جلسه پنجم: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مورد شاهدی

هدف کلی: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مورد شاهدی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۵-۱- دانشجو بتواند اجزاء مهم مطالعات مورد-شاهد را نام ببرد.

۵-۲- دانشجو انواع مطالعات مورد-شاهد را نام ببرد.

۵-۳- دانشجو بتواند نقاط قوت و ضعف مطالعات مورد-شاهد را نام ببرد.

جلسه ششم: انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مداخله‌ای

هدف کلی: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مداخله‌ای

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۶-۱- با انواع مطالعات مداخله‌ای آشنا شود.

۶-۲- با کلیات طراحی مطالعات مداخله‌ای آشنا شود.

۶-۳- با نحوه انتخاب نمونه‌ها در مطالعات مداخله‌ای آشنا شود.

۶-۴- با روش‌های جمع‌آوری داده‌ها آشنا شود.

۶-۵- با ملاحظات اخلاقی مطالعات مداخله‌ای آشنا شود.

جلسه هفتم: آشنایی با نحوه ارزیابی ارتباط در مطالعات اپیدمیولوژیک

هدف کلی: آشنایی با نحوه ارزیابی ارتباط در مطالعات اپیدمیولوژیک

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۷-۱- روش‌های اندازه‌گیری ارتباط را توضیح دهد.

۷-۲- نسبت خطر با نسبت شانس را مقایسه نماید.

۷-۳- خطر قابل انتساب مواجهه را همراه با مثال توضیح دهد.

۷-۴- درصد خطر قابل انتساب مواجهه را همراه با مثال توضیح دهد.

۷-۵- خطر قابل انتساب جامعه را همراه با مثال توضیح دهد.

۷-۶- درصد خطر قابل انتساب جامعه را همراه با مثال شرح دهد.

جلسه هشتم: آشنایی با انواع خطاها و مفهوم مخدوش کنندگی

هدف کلی: آشنایی با مفهوم مخدوش کنندگی و نحوه ارزیابی آن

اهداف ویژه

در پایان دانشجو

۸-۱- دانشجو بتواند انواع خطاها در مطالعات اپیدمیولوژی را نام ببرد و راه کار کاهش آنها را بداند.

۸-۱- دانشجو بتواند مخدوش شدگی را تعریف کند.

۸-۲- دانشجو بتواند ویژگی های مخدوش کننده را نام ببرد.

۸-۳- دانشجو بتواند روش های تطبیق برای مخدوش کننده را نام ببرد.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، کار عملی فردی و گروهی

وسایل آموزشی:

ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، شبکه های مجازی

منابع:

۱- اپیدمیولوژی، تالیف لئون گردیس، ترجمه دکتر حسین صباغیان و دکتر کوروش هلاکوئی

2. Willett WC. Nutritional epidemiology. Oxford University Press

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
			ارائه	ارائه کار عملی
			امتحان چهار گزینه ای و تشریحی	آزمون پایان ترم
			حضور منظم در کلاس، شرکت در بحث، انجام تکالیف کلاسی، ارائه کار گروهی	حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

نام و امضای مدرس: غلامرضا عبدلی

نام و امضای مدیر گروه:

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

تاریخ تحویل: 31/6/98

تاریخ ارسال:

تاریخ ارسال:

جدول زمانبندی درس اپیدمیولوژی در تغذیه

روز و ساعت جلسه: دو شنبه ۴-۲

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۱۳۹۸/۷/۱	آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی	دکتر غلامرضا عبدلی
۲	۱۳۹۸/۷/۸	آشنایی با اندازه گیری وقوع بیماری ها	دکتر غلامرضا عبدلی
۳	۱۳۹۸/۷/۱۵	آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات مقطعی و اکولوژیک	دکتر غلامرضا عبدلی
۴	۱۳۹۸/۷/۱۲	آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات کوهورت	دکتر غلامرضا عبدلی
۵	۱۳۹۸/۷/۲۹	آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات مورد شاهدهی	دکتر غلامرضا عبدلی
۶	۱۳۹۸/۸/۶	آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات مداخله ای	دکتر غلامرضا عبدلی
۷	۱۳۹۸/۸/۱۳	آشنایی با نحوه ارزیابی ارتباط در مطالعات اپیدمیولوژیک	دکتر غلامرضا عبدلی
۸	۱۳۹۸/۸/۲۰	آشنایی با انواع خطاها و مفهوم مخدوش کنندگی	دکتر غلامرضا عبدلی